

Vergaderjaar 2024–2025

31 066

Belastingdienst

Nr. 1429

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 oktober 2024

Op 18 juni jl. is uw Kamer geïnformeerd over de voortgang van de modernisering van de ICT-systemen van de Belastingdienst.¹ In deze brief heeft mijn ambtsvoorganger uw Kamer meegenomen in de noodzaak van het voltooiën van de modernisering en het uifasieren van de verouderde ontwikkelingssoftware Cool:Gen. In deze brief is ook aangegeven dat de Belastingdienst de gevolgen van de arresten die de Hoge Raad op 6 en 14 juni jl. heeft gewezen in kaart brengt. De Belastingdienst heeft een analyse uitgevoerd op de impact van de herstelwerkzaamheden box 3 naar aanleiding van deze arresten op het IV-portfolio. Met deze brief informeer ik uw Kamer over de uitkomsten van deze analyse, de gevolgen voor de planning in de keten Inkomensheffingen (IH) en de keuzes en dilemma's die dit met zich meebrengt. Daarnaast informeer ik u voor de volledigheid over mogelijke vertraging bij één moderniseringsproject in de keten Loonheffingen (LH), wat momenteel wordt onderzocht.

Tevens stuur ik u met deze brief de beantwoording van het schriftelijk overleg van 5 september jl. over de eerdergenoemde brief van 18 juni jl. Een aantal vragen gaat over de modernisering en de uifasering van Cool:Gen. Ook zijn er vragen gesteld over het Programma Vernieuwing Gegevens, het Programma EU btw e-Commerce en het BIT-advies Modernisering Omzetbelasting.

Impact arresten

In de Kamerbrieven van 15 april, 18 juni en 20 september jl. bent u geïnformeerd over de arresten die de Hoge Raad op 6 en 14 juni jl. heeft gewezen en de impact hiervan op de Belastingdienst. Hierbij is aangegeven dat ervoor is gekozen om de herstelwerkzaamheden voor box 3 voorrang te geven en dat deze een groot beslag leggen op de ICT-capaciteit van de Belastingdienst. Dit gaat veelal ten koste van de inzet

¹ Kamerstukken II, 2023/24, 31 066, nr. 1412

op de uitfasering van de verouderde software Cool:Gen.² De benodigde herstelwerkzaamheden zijn, na de juridische duiding, deze zomer uitgewerkt. Na de besluitvorming hierover heeft de Belastingdienst de gevolgen van deze herstelwerkzaamheden op de ICT in de keten IH geanalyseerd.

Gevolgen modernisering voor de keten IH

Uit deze analyse wordt duidelijk dat de keuze om de herstelwerkzaamheden prioriteit te geven ertoe leidt dat de modernisering in de keten IH een vertraging oploopt van 9 tot 12 maanden. De reden hiervoor is met name dat een deel van de medewerkers die aan de modernisering werkt in deze keten nu ingezet moet worden om de herstelwerkzaamheden voor box 3 te realiseren. Dit betekent dat de totale uitfasering van Cool:Gen niet, zoals eerder gecommuniceerd, voor het eind van 2026 zal zijn gerealiseerd in de keten IH. De verwachting is nu dat dit uiterlijk eind 2027 gereed zal zijn.

Het uitfaseren van Cool:Gen is en blijft noodzakelijk om de continuïteit van de ICT-systemen van de Belastingdienst voor de toekomst en daarmee de belastinginning te garanderen. De expertise van deze verouderde software wordt binnen en buiten de Belastingdienst steeds schaarser. Hoe langer het uitfaseren van Cool:Gen duurt, hoe schaarser deze expertise wordt en hoe langer een wendbaarheidsrisico blijft bestaan. Het is bovendien complex om wetswijzigingen op een snelle en juiste manier door te voeren in deze systemen. Het is daarom van het grootste belang dat de modernisering wordt afgemaakt. Zoals aangegeven in de brief van 18 juni jl. is verder opschalen van de capaciteit geen oplossing omdat kennis van Cool:Gen te beperkt beschikbaar is.³ De ICT-capaciteit voor de keten IH is sinds 2021 al met 60 procent opgeschaald. Momenteel doet het Adviescollege ICT-toetsing onderzoek naar de uitfasering van Cool:Gen in de keten Inkomensheffingen. Wanneer dit onderzoek is afgerond, ontvangt uw Kamer de conclusies, inclusief mijn reactie.

De uitfasering van Cool:Gen bestaat uit negen projecten. Daarvan lopen er zeven volgens planning en is de verwachting dat deze in 2026 zijn afgerond. Bij één project binnen de IH is – zoals hierboven beschreven – sprake van vertraging als gevolg van de herstelwerkzaamheden box 3. Cool:Gen wordt ook gebruikt binnen de keten Loonheffingen (LH). Hoewel er nog geen exacte conclusies zijn, is er mogelijk ook sprake van vertraging bij één project in de keten Loonheffingen (LH). Momenteel wordt uitgezocht of en hoe dit de planning in de keten LH gaat beïnvloeden. Ik zal uw Kamer daarover informeren via de volgende stand-van-zakenbrief Belastingdienst.

Herziene planning keten IH

Als gevolg van de herstelwerkzaamheden box 3 en de daarop volgende aangepaste planning van de modernisering schuiven andere werkzaamheden in de keten IH met ongeveer een jaar op. In onderstaande tabel is dit schematisch weergegeven. Daarbij geldt wel de kanttekening dat dit een versimpelde weergave is van de werkzaamheden en planning in de keten IH.

Na de herstelwerkzaamheden en modernisering komt er in 2028 weer ruimte vrij in de keten IH. Deze ruimte wordt gebruikt voor de implementatie van het nieuwe stelsel Box 3. Tot die tijd is er naast continuïteit,

² Kamerstukken II, 2023/24, 32 140, nr. 183

³ Kamerstukken II, 2023/24, 31 066, nr. 1412

herstel en modernisering slechts zeer beperkt ruimte voor andere prioriteiten.

Voor één maatregel maak ik echter bewust een andere keuze. Dit betreft de invoering van de fiscale oplossing voor de alleenverdienersproblematiek, die in de keten IH geïmplementeerd moet worden. Deze maatregel is opgenomen in het Pakket Belastingplan 2025 en invoering is beoogd per 2028, waarbij aangegeven is dat dit afhangt van de ruimte in het IV-portfolio. Evenals bij de herstelwerkzaamheden box 3 ligt er ook bij dit dossier een uitspraak van een hoogste bestuursrechter (de Centrale Raad van Beroep) aan ten grondslag. Conform de eerdere toezegging houd ik vast aan de beoogde invoering per 2028. Afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden voor het nieuwe stelsel box 3 kan dit leiden tot een verdere maar beperkte vertraging van de uitfasering Cool:Gen (t.o.v. de tabel). Omdat het bij de alleenverdienersproblematiek om de uitvoering van een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep gaat en het mensen betreft die onder het sociaal minimum zitten, vind ik dat in deze specifieke situatie gewenst.

Na de herstelwerkzaamheden box 3, de invoering van de fiscale oplossing voor de alleenverdienersproblematiek en de afronding van de modernisering ontstaat er, zoals aangegeven, in de keten IH weer meer ruimte. Deze ruimte zal in 2028 naar verwachting nodig zijn voor de implementatie van het nieuwe stelsel box 3. In mijn Kamerbrief van 20 september jl. over de stand van zaken toekomstig stelsel box 3 heb ik aangegeven dat het niet mogelijk is om het toekomstige stelsel in de huidige vorm volledig te implementeren per 1 januari 2027.⁴ Over de alternatieve invoeringsopties en de gevolgen die dit heeft voor de keten IH zal ik uw Kamer voor het eind van het jaar informeren.

Onderstaande planning laat zien dat overige beleidswensen van uw Kamer of het kabinet – na afronding van de herstelwerkzaamheden box 3, de fiscale oplossing voor de alleenverdienersproblematiek, de uitfasering van Cool:Gen en het nieuwe stelsel box 3 – op zijn vroegst in het belastingjaar 2029 uitgevoerd kunnen worden in de keten IH. Afhankelijk van de uitwerking van alternatieve invoeringsopties kan dit mogelijk eerder worden. Parameteraanpassingen blijven vanzelfsprekend wel mogelijk gedurende deze hele periode.

Tabel 1 – Planning keten IH

Traject	Planning vóór arresten Hoge Raad	Planning ná arresten Hoge Raad
<i>Implementatie herstel box 3 n.a.v. arresten HR in de keten IH</i>	Niet van toepassing	Tot de zomer van 2026
<i>Uitfasering Cool:Gen/ Afronding modernisering keten IH</i>	Uiterlijk eind 2026	Uiterlijk eind 2027
<i>Inwerkingtreding nieuw stelsel box 3</i>	Per 2027	Afhankelijk van uitwerking alternatieve opties
<i>Beoogde inwerkingtreding maatregel alleenverdienersproblematiek</i>	Per 2028	Per 2028

⁴ Kamerstukken II, 2023/24, 32 140, nr. 206

Traject	Planning vóór arresten Hoge Raad	Planning ná arresten Hoge Raad
<i>Ruimte voor overige beleids- wensen in keten IH (anders dan parameteraanpassingen)</i>	Vanaf belastingjaar 2028	Naar verwachting vanaf belastingjaar 2029 (afhankelijk van uitwerking alternatieve opties)

Tot slot

Als vervolg en verdieping op deze brief bied ik uw Kamer – mede gezien de complexiteit van dit onderwerp en het grote maatschappelijke belang – graag een technische briefing aan over dit onderwerp.

De Staatssecretaris van Financiën,
F.L. Idsinga